

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

замість національного мультипредметного тесту
для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра
для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО),
які мають право на спеціальні умови вступу,
за всіма освітньо-професійними програмами

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму співбесіди з історії України замість національного мультипредметного тесту для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО), які мають право на спеціальні умови вступу, укладено відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696.

Хронологічно програма охоплює шкільний курс історії України від давніх часів до сьогодення.

Метою співбесіди з історії України є: виявлення та оцінка рівня навчальних досягнень вступників та оцінка ступеня їх підготовленості до подальшого навчання у закладі вищої освіти. Співбесіда передбачає оцінювання рівня сформованих знань щодо основних політичних, соціально-економічних, культурних подій, явищ та процесів минулого, діяльності видатних історичних діячів.

Завданням співбесіди з історії України є виявлення та оцінка у вступників:

- рівня історичного мислення;
- розуміння учнями складних процесів формування та основних етапів розвитку українського народу в його сучасних етнічних кордонах;
- висвітлення історичних подій в Україні в контексті європейської та світової історії.

Вступники, які мають право на спеціальні умови вступу, можуть складати співбесіду з історії України замість національного мультипредметного тесту. Для участі співбесіди з історії України замість НМТ вступник(ця) мають подати відповідну заяву через електронний кабінет вступника (у передбачених Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у ХДАК у 2026 році у разі неможливості створити електронний кабінет вступника заява подається у паперовій або електронній формі через приймальну комісію ХДАК).

Співбесіда проводиться в очному форматі з відеофіксацією на 2 камери, з подальшим оприлюдненням запису на вебсайті ХДАК впродовж трьох днів після оприлюднення оцінок вступників, внесенням посилання в ЄДЕБО. Оприлюднені відеозаписи співбесід зберігаються у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань. У передбачених Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році та Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Харківської державної академії культури у 2026 році випадках відеозаписи співбесід вступників не оприлюднюються, але зберігаються в приймальній комісії.

Форма співбесіди – усне опитування.

Для співбесіди пропонуються 2 питання з переліку, наведеного нижче.

Час проведення – 30 хвилин.

Під час співбесіди з історії України вступники мають продемонструвати:

знання:

- основних етапів державотворення на українських землях з властивими особливостями для кожного;
- визначальних дат, подій, персоналій історії України;
- економічних процесів, які мали місце в українській історії;
- історії формування і трансформації соціальних груп українського суспільства;
- особливостей українського національного та суспільно-політичних рухів в різні історичні періоди;
- ролі та місця релігії в житті українського народу;
- історії вітчизняної культури, її самобутності, взаємозв'язку зі світовою культурою;

вміння:

- на основі конкретного фактичного матеріалу самостійно визначати вектор суспільного розвитку в сучасних умовах;
- бачити коріння складних процесів державотворчого поступу України в контексті національно-історичного розвитку і національно-державного відродження;
- оцінювати наукові і культурні досягнення української нації;

навички:

- оцінювання, порівняння, пояснення фактів та явищ дійсності на основі інформації, отриманої з різних джерел знань;
- співставлення історичних подій, явищ з періодами (епохами), орієнтування у науковій періодизації історії;
- порівняння, пояснення, узагальнення та критичного оцінювання фактів і діяльності осіб, спираючись на набуті знання, власну систему цінностей.

2. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

1. Назвіть основні періоди в історії України.
2. Класифікація історичних джерел.
3. Охарактеризуйте період палеоліту на території сучасної України.
4. Поява слов'янських племен: версії походження, назви, території розселення.
5. Заснування та розбудова Київської Русі за часів перших правителів.
6. Розквіт Київської Русі.
7. Заснування Галицько-Волинської держави.
8. Внутрішня та зовнішня політика Данила Галицького.
9. Приєднання українських земель до Великого князівства Литовського.
10. Версії походження українського козацтва.
11. Люблінська унія та її наслідки.
12. Виникнення Запорозької Січі.
13. Козацькі повстання 1620–1630-х рр.
14. Петро Могила.
15. Національно-визвольна війна під проводом Б. Хмельницького.

16. Міжнародна політика та угоди Б. Хмельницького.
17. Розкол України на два гетьманства.
18. Заселення та адміністративний устрій Слобожанщини.
19. Діяльність І. Мазепи.
20. Українські землі в першій половині XVIII ст.
21. Скасування гетьманства в Україні та інші заборони.
22. Поділи Польщі та їхні наслідки.
23. Повстання Чернігівського полку та його значення.
24. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства.
25. Західноукраїнські землі та європейські революції.
26. Діяльність «Руської трійці».
27. Освіта в першій половині XIX ст.
28. Література та образотворче мистецтво першої половини XIX ст.
29. Скасування кріпацтва в Україні.
30. Кримська війна та українські землі.
31. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».
32. Перші політичні партії Західної України.
33. Університети України другої половини XIX ст.
34. Культурний розвиток другої половини XIX ст.
35. Політичні партії Лівобережної України.
36. Українські землі в революції 1905–1907 рр.
37. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель.
38. Спортивні організації в Західній Україні на початку XX ст.
39. Початок Першої світової війни та Україна.
40. Формування легіону Українських січових стрільців (УСС).
41. Утворення Центральної Ради.
42. Універсали Центральної Ради та Конституція УНР.
43. Зовнішня та внутрішня політика гетьмана П. Скоропадського.
44. Директорія та її діяльність.
45. Утворення УСРР.
46. НЕП в Україні.
47. Голодомор 1932–1933 рр. та його наслідки.
48. «Великий терор» 1937–1938 рр.
49. Міжнародні договори та українські землі після Першої світової війни.
50. Утворення та діяльність ОУН.
51. Напад СРСР на Західну Україну в 1939 р.
52. Події Другої світової війни в Україні у 1941–1944 рр.
53. Операції «Захід» та «Вісла».
54. Радянізація західних областей після 1945 р.
55. Україна в період «відлиги».
56. Шістдесятництво.
57. Україна в період правління Л. Брежнєва.
58. Самвидав і кримськотатарський національний рух.
59. «Перебудова» в Україні.

- 60. Проголошення незалежності України.
- 61. Прийняття Конституції України.
- 62. Помаранчева революція.
- 63. Революція Гідності.
- 64. Агресія Росії проти України з 2014 р.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Форма співбесіди – усне опитування за переліком питань, наведених у розділі 2.

Час проведення – 30 хвилин.

Кількість питань - 2 (два).

Кожне питання оцінюється за 100-бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання, наведених у таблиці 1. Підсумкова оцінка виставляється за 200-бальною шкалою і є сумою балів, набраних за результатами відповідей на обидва питання співбесіди.

Вступники, які отримали за результатами співбесіди з фізики замість НМТ менше 100 балів, до участі в конкурсному відборі для здобуття освіти не допускаються.

Під час відповіді перевіряються:

- знання фактичного матеріалу;
- обізнаність щодо української історії;
- знання історичної хронології;
- впевненість, самостійність та критичність суджень;
- вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

Під час відповіді враховуються:

- точність відтворення фактів, змісту понять, адекватність використання термінології;
- повнота, глибина, системність продемонстрованих знань;
- здатність логічно мислити, аналізувати, порівнювати, узагальнювати;
- уміння формулювати, обґрунтовувати власні думки, факти й робити висновки тощо.

Таблиця 1. Критерії оцінювання відповідей вступників на питання співбесіди з історії України

Рівень знань	Характеристика
Високий (88-100 балів)	Вступник: - дає повну, розгорнуту, логічно структуровану відповідь на поставлене питання,

	<ul style="list-style-type: none"> - точно відтворює факти, правильно використовує термінологію, розуміє хронологію історичних подій, ілюструє відповідь прикладами, - дає вірні відповіді на уточнюючі та/або додаткові питання.
Достатній (75-87 балів)	<p>Вступник:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дає розгорнуту й логічно структуровану відповідь на поставлене питання, але відповідь є неповною або містить неточності; - в цілому вірно відтворює факти та історичну хронологію, використовує термінологію, але допускає незначні неточності; - допускає деякі неточності під час відповіді на уточнюючі та/або додаткові питання.
Посередній (50-75 балів)	<p>Вступник:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дає неповну відповідь на поставлене питання, - помилково відтворює факти та використовує поняття, демонструє слабкі знання хронології історії України; - ускладнюється у відповідях на уточнюючі та/або додаткові запитання.
Недостатній (49 і менше балів)	<p>Вступник:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дає невірну відповідь на поставлені запитання; - відповіді поверхневі, демонструють незнання фактів, хронології та персоналій історії України; - виявляє нерозуміння історичних процесів і тенденцій; - не дає відповідей на уточнюючі та/або додаткові запитання.

4. ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко О. Д. Історія України: Навч. посібник К. : Академвидав, 2007. 687 с.
2. Власов В., Панарін О., Топольницька Ю. Історія України. К.: Літера, 2025. 592 с.
3. Гісем О. В. Історія України. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2025. 640 с.
4. Земерова Т. Ю. Історія України. Комплексне видання. Тернопіль: Мозаїка, 2025. 736 с.
5. Історія України / За ред. В. Смолія. К. : Либідь, 2003. 462 с.
6. Історія України / Кер. автор. колек. Ю. Зайцев. Л.: Світ, 2002. 488 с.
7. Панчук І. Історія України. Тернопіль: Підручники і посібники, 2025. 464 с.
8. Прус В., Чухліб Т., Історія України. Курс лекцій. К.: Фенікс, 2015. 376 с
9. Харькова Н. С. Історія України: опорний конспект. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2025. 56 с.